

Prístup verejnosti k dokumentom 2015

Príspevok Predsedníctva
k výročnej správe
Európskeho parlamentu

Oddelenie pre transparentnosť

Výskumná služba Európskeho parlamentu
Európsky parlament
máj 2016

PREDSLOV

Parlament, Rada a Komisia od 3. decembra 2001 uplatňujú nariadenie (ES) č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom, ktoré majú k dispozícii.

V súlade s článkom 17 ods. 1 tohto nariadenia: „Každá inštitúcia uverejňuje každoročne správu za uplynulý rok uvádzajúcu počet prípadov, v ktorých poskytnutie prístupu k dokumentom zamietla, dôvody týchto zamietnutí a počet dôverných dokumentov nezapísaných do registra.“

Podľa článku 116 ods. 7 rokovacieho poriadku Parlamentu výbor Európskeho parlamentu zodpovedný za právne predpisy týkajúce sa transparentnosti, teda Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE), pripraví výročnú správu uvedenú v článku 17 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1049/2001 na základe informácií poskytnutých Predsedníctvom a z iných zdrojov. Výročná správa LIBE bude potom predložená na plenárnom zasadnutí.

Tento dokument je návrhom na príspevok Predsedníctva k výročnej správe Európskeho parlamentu za rok 2015, ktorá sa uvádza v článku 17 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1049/2001.

METODIKA

Návrh na príspevok Predsedníctva k výročnej správe Európskeho parlamentu za rok 2015 bol vypracovaný po druhýkrát s upraveným usporiadaním a prispôbenou metodikou. Podľa aktualizovanej použitej metodiky:

- sa počty prezeraných a požadovaných dokumentov týkajú len konkrétnych dokumentov;
- žiadosti týkajúce sa veľmi vysokého alebo neurčitého počtu dokumentov, ktoré inštitúcia nebola schopná identifikovať, nie sú zohľadnené v štatistikách o prezeraných a požadovaných dokumentoch;
- počty žiadostí o prístup k dokumentom zohľadňujú tak žiadosti o určitý, ako aj o neurčitý počet dokumentov;
- sa čiastočný prístup započítava ako pozitívna odpoveď;
- sa opakované žiadosti týkajú celkového zamietnutia a čiastočného prístupu;
- sa opakované žiadosti započítavajú do roka, keď bola podaná zodpovedajúca počiatočná žiadosť.

OBSAH

<i>Zhrnutie</i>	4
<i>KAPITOLA I</i>	5
<i>Vykonávanie nariadenia (ES) č. 1049/2001 v roku 2015</i>	5
A) A) Obsah verejného registra dokumentov Parlamentu	5
B) Po ty prezeraných a požadovaných dokumentov	6
B.1) <i>Priamo prezerané dokumenty</i>	6
B.2) <i>Dokumenty požadované prostredníctvom formulára žiadosti online alebo prostredníctvom e-mailu</i>	7
C) Po ty žiadostí	8
D) Profily žiadateľov	11
<i>KAPITOLA II Trendy a osobitné otázky</i>	13
A) Koordinovaná akcia novinárov zameraná na prístup k dokumentom vzťahujúcim sa na vyhlásenia o výdavkoch a príspevkoch poslancov	13
B) Transparentnosť a dokumenty v rámci trialógov	14
C) Žiadosti o neurčité požiadavky o dokumenty	15
<i>KAPITOLA III Rozhodnutia európskej ombudsmanky a judikatúra</i>	17
1. Rozhodnutie ombudsmanky uzavretých sťažností .1257/2014/KM	17
2. Súdne preskúmanie	17
A) Rozsudky	17
B) Nové prípady	17
<i>Záverčné poznámky</i>	19

Návrh na príspevok Predsedníctva k výročnej správe Európskeho parlamentu o prístupe verejnosti k dokumentom – 2015 (Článok 17 nariadenia (ES) č. 1049/2001)

Zhrnutie

Číselné údaje

- Počet odkazov na dokumenty vo verejnom registri neustále rastie. K 31. decembru 2015 obsahovala databáza registra 606 256 odkazov na dokumenty.
- V roku 2015 bolo 82 612 dokumentov priamo prezeraných na webovom sídle verejného registra Parlamentu, pričom viac ako milión dokumentov bolo prezeraných prostredníctvom iných platforiem. Počas toho istého obdobia prijal Parlament prostredníctvom formulára žiadosti online alebo prostredníctvom e-mailu 444 žiadostí týkajúcich sa 747 konkrétnych dokumentov, čo predstavuje nárast o viac ako 40 % v porovnaní s rokom 2014.
- Zo 444 žiadostí sa 107 žiadostí týkalo dokumentov, ktoré predtým neboli zverejnené.
- Celkový podiel kladných odpovedí bol v roku 2015 takmer 90 %.
- Parlament odoprel prístup v 44 prípadoch, najmä v súvislosti so žiadosťami o dokumenty týkajúce sa poslancov.
- Akademickí a výskumní pracovníci aj naďalej predstavujú najväčší podiel spomedzi skupín žiadateľov: 32 % žiadateľov vyhlásilo, že patrí do tejto kategórie. Novinári však predstavujú najčastejších žiadateľov o doteraz nezverejnené dokumenty.

Trendy

- V roku 2015 sa objem žiadostí o veľmi veľký alebo neurčitý počet dokumentov (žiadosti o „všetky dokumenty týkajúce sa“ konkrétnej záležitosti, „všetky dokumenty obsahujúce informácie o“ určitej téme alebo o dokumenty, ktoré sa vzťahujú na celé obdobie, atď.) dramaticky zvýšil a v porovnaní s rokom 2014 strojnásobil.
- Parlament v roku 2015 čelil novinárskej kampani, ktorej cieľom bol získať prístup k všetkým podporným dokumentom vzťahujúcim sa na vyhlásenia o výdavkoch a príspevkoch poslancov.
- Zvýšil sa záujem verejnosti o dokumenty týkajúce sa rokovaní vedúcich v rámci legislatívneho postupu k skorej dohode, a to najmä pokiaľ ide viacstránkové tabuľky predkladané na medziinštitucionálne trojstranné stretnutia.
- Boli podané tri nové žiadosti o začatie konania na Súdnom dvore s cieľom dosiahnuť zrušenie rozhodnutí Parlamentu o prístupe k dokumentom.

KAPITOLA I

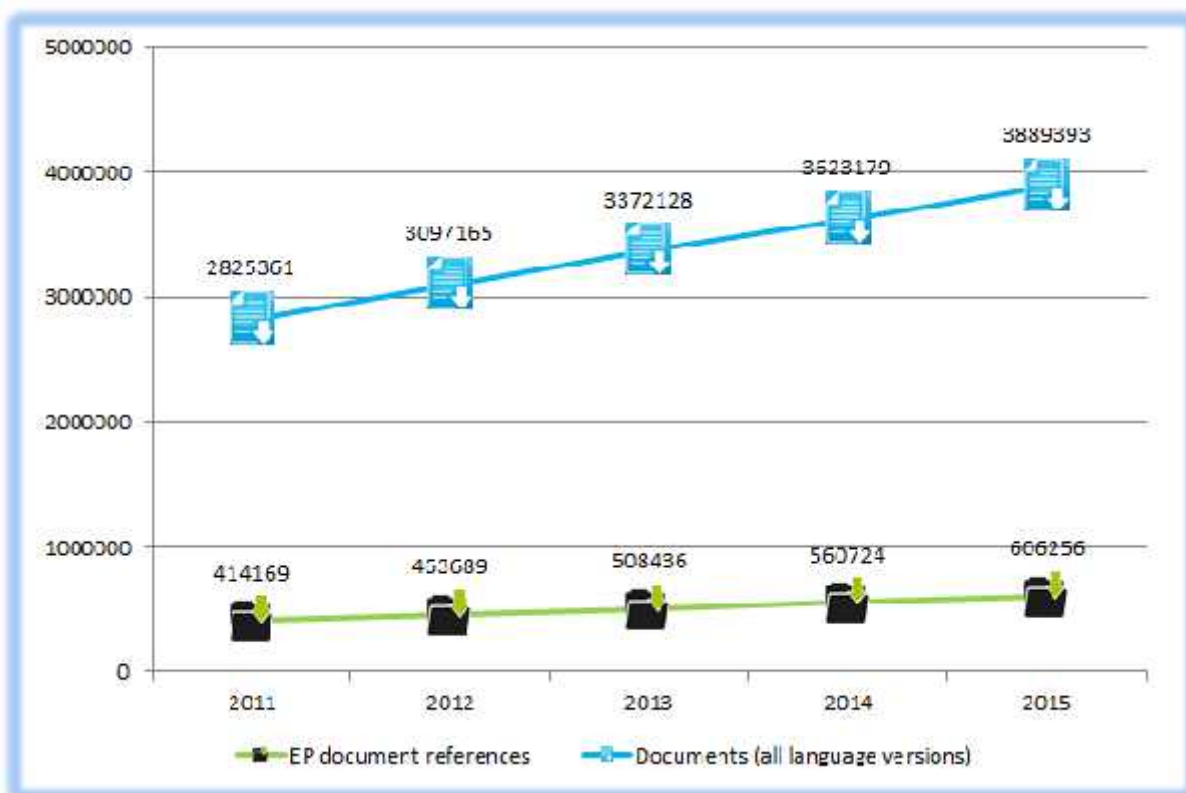
Vykonávanie nariadenia (ES) č. 1049/2001 v roku 2015

A) A) Obsah verejného registra dokumentov Parlamentu

Verejný register dokumentov Parlamentu obsahuje odkazy na oficiálne dokumenty Parlamentu od roku 2001.

Počet odkazov na dokumenty rastie každý rok, pričom v roku 2015 sa zvýšil o 8 % v porovnaní s rokom 2014. K 31. decembru 2015 obsahovala databáza registra 606 256 odkazov na dokumenty (čo zodpovedá 3 889 393 dokumentom, ak sa zohľadnia všetky jazykové verzie). Vo verejnom registri dokumentov Parlamentu nebol zaznamenaný žiadny citlivý dokument v zmysle článku 9 nariadenia (ES) č. 1049/2001.

(Obr. 1) Vývoj verejného registra dokumentov Parlamentu

B) Počty prezeraných a požadovaných dokumentov¹

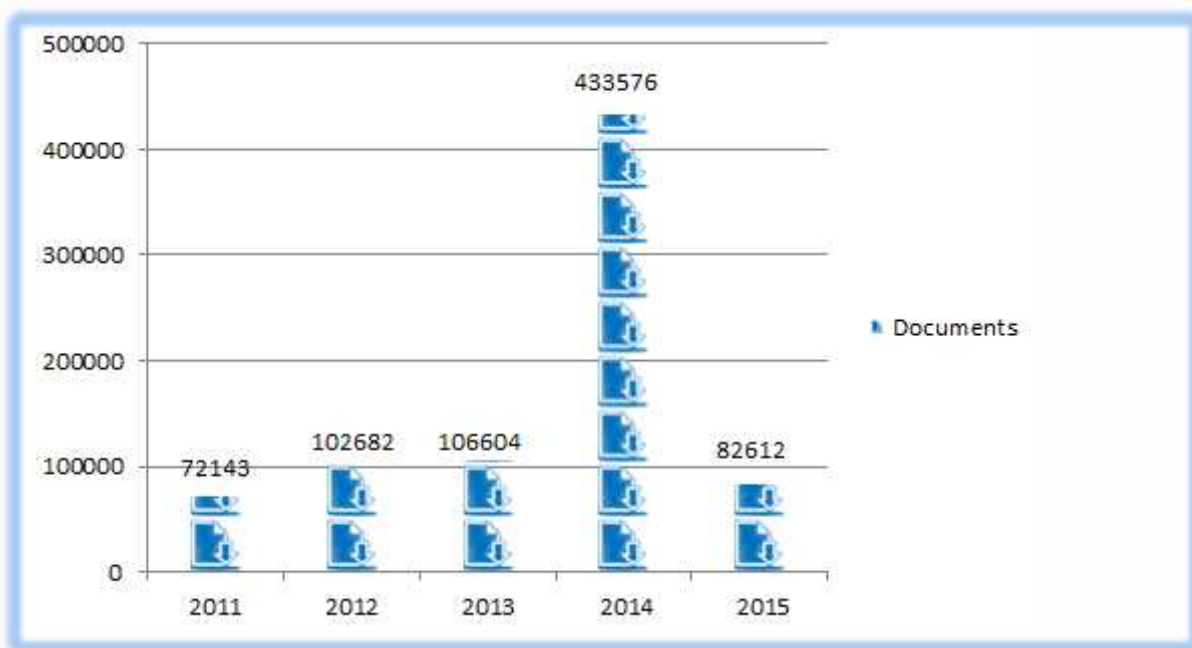
V súlade s článkom 12 nariadenia (ES) č. 1049/2001 možno približne 95 % dokumentov Parlamentu priamo prezeráť na webovom sídle verejného registra Parlamentu². Dokumenty, ktoré nemožno prezeráť priamo, je možné na požiadanie sprístupniť prostredníctvom formulára žiadosti online³ alebo prostredníctvom e-mailu.

B.1) Priamo prezerané dokumenty

V roku 2015 bolo 82 612 dokumentov priamo prezeraných na webovom sídle verejného registra Parlamentu. Tento údaj však nezohľadňuje počet dokumentov prezeraných prostredníctvom iných platforiem prepojených s databázou registra vrátane webového sídla parlamentných výborov a útvaru Parlamentu Think Tank (pričom celkový počet stiahnutých dokumentov z týchto zdrojov presahuje jeden milión).

Najčastejšie typy dokumentov prezeraných na webovom sídle verejného registra Parlamentu (v zostupnom poradí) boli: odpovede na otázky (40,72 %), otázky na písomné zodpovedanie (25,71 %), prijaté texty (4,41 %), návrhy uznesení (2,06 %).

(Obr. 2) Počet dokumentov prezeraných na webovom sídle verejného registra dokumentov

¹ Tieto údaje sa týkajú len konkrétnych dokumentov.

² <http://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?language=SK>.

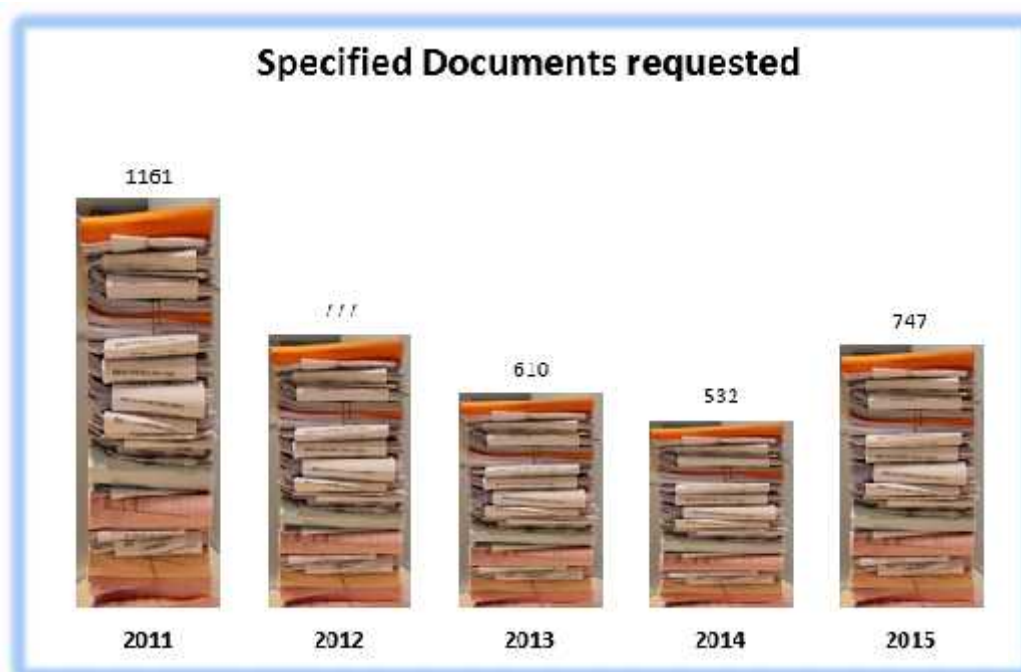
³ <https://www.secure.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=SK>.

B.2) Dokumenty požadované prostredníctvom formulára žiadosti online alebo prostredníctvom e-mailu

V roku 2015 bolo prostredníctvom formulára žiadosti online alebo prostredníctvom e-mailu vyžiadaných 747 konkrétnych dokumentov, čo predstavuje nárast o viac ako 40 % v porovnaní s počtom požadovaných konkrétnych dokumentov z predchádzajúceho roka.

Toto zvýšenie však nezohľadňuje neurčitý počet dokumentov, ktoré boli vyžiadané prostredníctvom žiadostí podaných okrem iného buď o „všetky dokumenty týkajúce sa“ konkrétnej záležitosti, „všetky dokumenty obsahujúce informácie o“ určitej téme, alebo o dokumenty, ktoré sa vzťahujú na celé obdobie, atď. Tieto dokumenty nemožno na štatistické účely vyčíslit.

(Obr. 3) **Počet konkrétnych dokumentov požadovaných prostredníctvom formulára žiadosti online alebo prostredníctvom e-mailu**

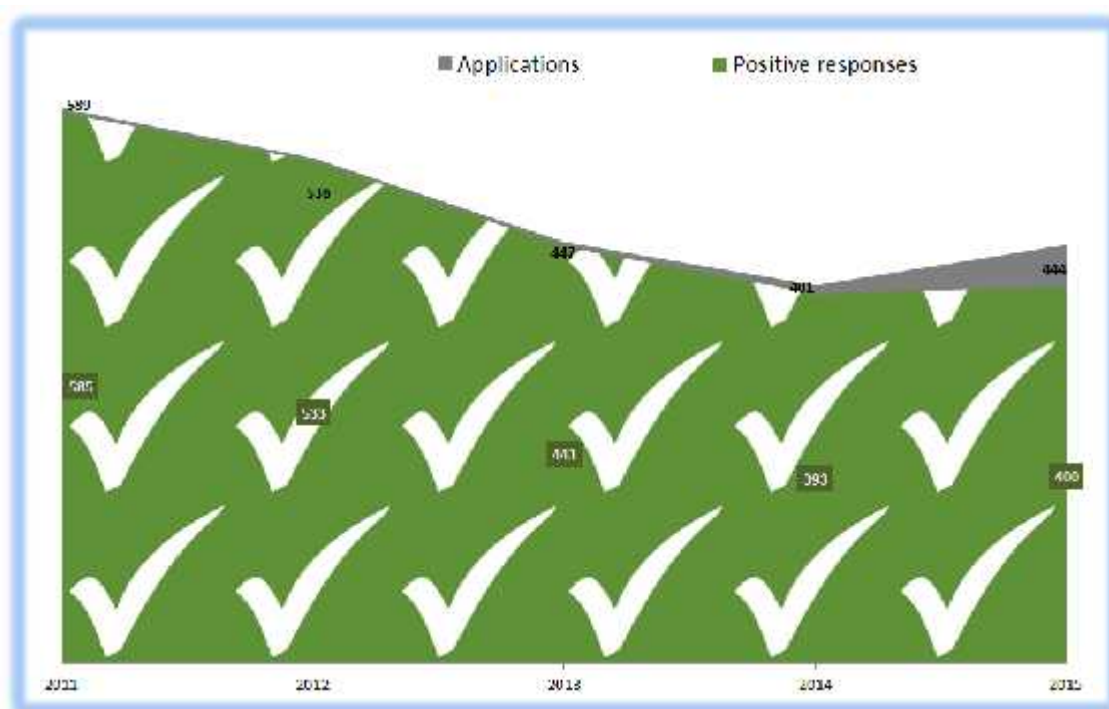
C) Počty žiadostí

V roku 2015 prijal Parlament 444 žiadostí podaných prostredníctvom formulára žiadosti online alebo prostredníctvom e-mailu. Parlament spracoval 322 žiadostí o konkrétne dokumenty, 112 žiadostí o prístup k neurčitému počtu dokumentov a 10 žiadostí týkajúcich sa medziinštitucionálnych konzultácií v rámci tzv. memoranda o porozumení⁴.

Je potrebné zdôrazniť, že počet žiadostí o neurčitý počet dokumentov sa v porovnaní s rokom 2014 viac než stornásobil. Takmer 25 % všetkých žiadostí prijatých v roku 2015 bolo zameraných na získanie prístupu buď k „všetkým dokumentom týkajúcim sa“ konkrétnej záležitosti, alebo k „všetkým dokumentom obsahujúcim informácie o“ určitej téme.

Zo 444 žiadostí prijatých v roku 2015 Parlament v 400 prípadoch odpovedal kladne, pričom v štyroch prípadoch poskytol čiastočný prístup k požadovaným dokumentom.

(Obr. 4) Počet žiadostí a kladných odpovedí

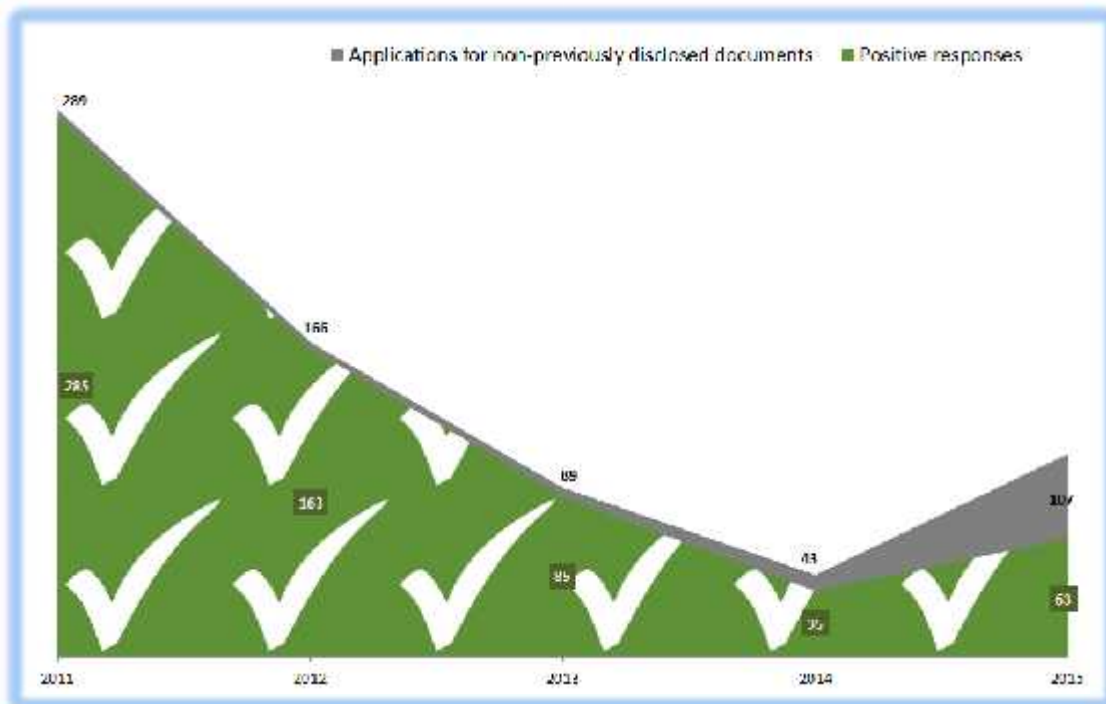
Okrem toho sa 107 zo 444 žiadostí prijatých v roku 2015 týkalo dokumentov, ktoré predtým neboli zverejnené.

Konkrétne sa žiadosti o predtým nezverejnené dokumenty týkali hlavne dokumentov súvisiacich s poslancami (46,7 %), politickými orgánmi (17 %), financovaním politických strán na európskej úrovni (10 %), dokumentmi z trialógu (8,5 %), právnymi stanoviskami (8 %) a verejným obstarávaním (3 %).

V roku 2015 Parlament kladne odpovedal v prípade 63 zo 107 žiadostí týkajúcich sa dokumentov, ktoré predtým neboli zverejnené.

⁴ Memorandum o porozumení, podpísané 9. júla 2002, medzi útvormi Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o uplatňovaní článku 4 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie.

(Obr. 5) **Počet žiadostí o predtým nezverejnené dokumenty a kladných odpovedí**

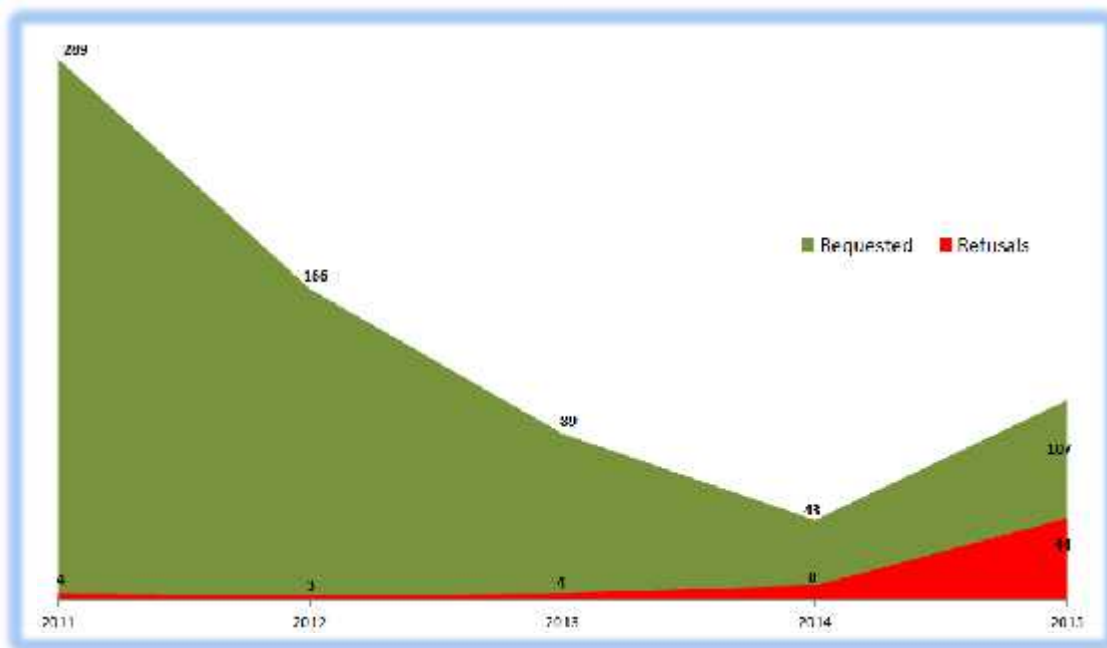

V roku 2015 Parlament prostredníctvom rozhodnutia príslušného orgánu odmietol prístup verejnosti k dokumentom v 44 prípadoch, pričom v dvoch prípadoch zároveň k niektorým z požadovaných dokumentov udelil čiastočný prístup.

Zo 44 zamietnutých žiadostí sa 40 týkalo dokumentov súvisiacich s poslancami, dve sa týkali financovania politických strán a ďalšie dve sa týkali prebiehajúcich rokovaní o nariadení v súvislosti s jednotným telekomunikačným trhom a bezpečnosti budov Parlamentu.

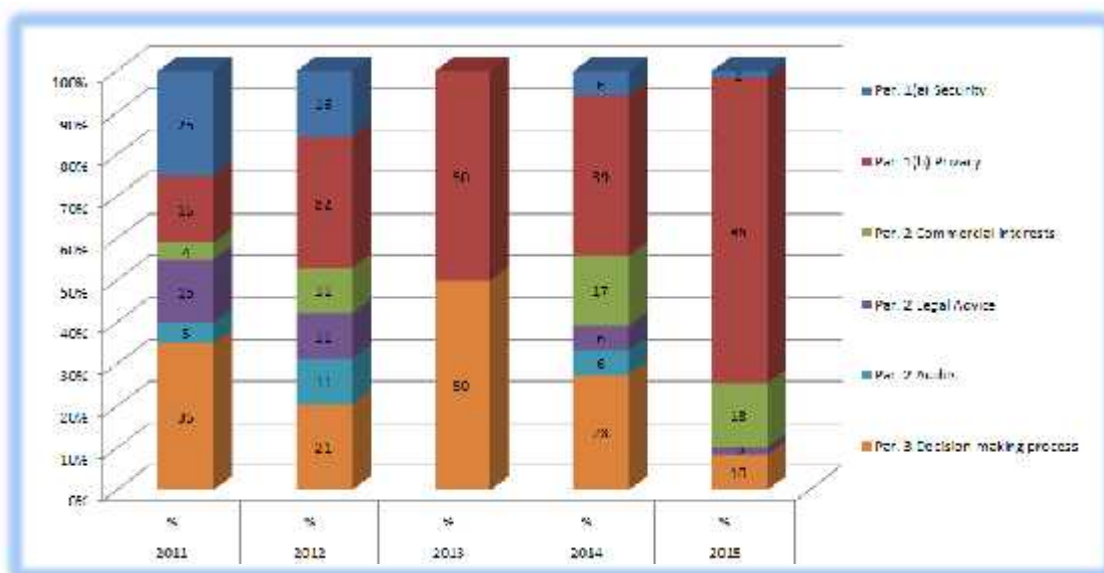
Treba poznamenať, že zvýšenie počtu zamietnutí v porovnaní s predchádzajúcim rokom je priamym dôsledkom 31 zamietnutí v súvislosti s koordinovanou akciou 31 novinárov usilujúcich sa o prístup k všetkým podporným dokumentom týkajúcim sa vyhlásení o výdavkoch a príspevkoch poslancov (pozri kapitolu II oddiel A).

(Obr. 6) **Počet žiadostí o predtým nezverejnené dokumenty a počet odmietnutí**

Podobne ako v roku 2014 sa odmietnutia prístupu zo strany Parlamentu zakladali najmä na potrebe chrániť súkromie a integritu jednotlivca (článok 4 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1049/2001), obchodné záujmy fyzickej alebo právnickej osoby (článok 4 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1049/2001) a rozhodovací proces inštitúcie (článok 4 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1049/2001).

(Obr. 7) **Miera využitia výnimiek podľa článku 4 nariadenia (ES) č. 1049/2001**

Na záver možno povedať, že miera kladných odpovedí Parlamentu v roku 2015 bola aj naďalej vysoká, pričom celkový podiel kladných odpovedí bol približne 90 % a podiel kladných odpovedí v prípade žiadostí týkajúcich sa dokumentov, ktoré predtým neboli zverejnené, bol 60 %.

D) Profily žiadateľov⁵

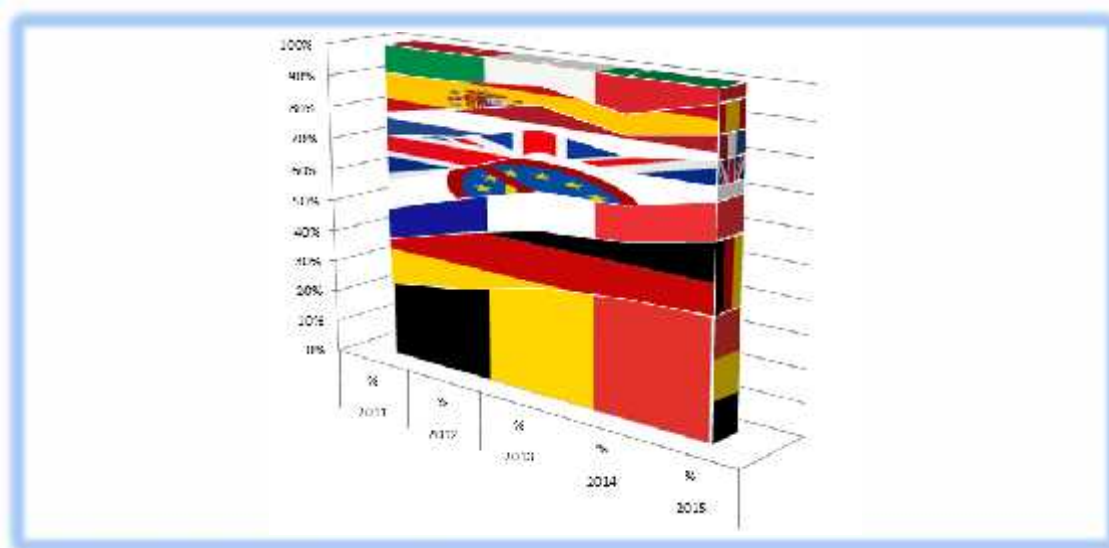
Akademickí a výskumní pracovníci predstavovali aj naďalej najväčší podiel spomedzi skupín žiadateľov (viac ako 32 % žiadateľov patriacich do tejto kategórie), po čom nasledovali podnikateľský sektor, environmentálne organizácie a iné záujmové skupiny, ktoré spolu predstavovali približne 25 % žiadostí. V roku 2015 značné množstvo žiadostí pochádzalo od novinárov (12,5 %), ktorí predstavujú najvyšší podiel spomedzi skupín žiadateľov o predtým nezverejnené dokumenty, zatiaľ čo podiel žiadostí od právnikov zostal viac-menej stabilný na úrovni okolo 9 %.

Pokiaľ ide o zemepisné rozloženie žiadostí medzi členskými štátmi EÚ, štruktúra v roku 2015 bola podobná štruktúre z predchádzajúcich rokov. Podobne ako v predchádzajúcom roku pochádzalo okolo 30 % žiadateľov z Belgicka, po ktorom nasledovalo (podľa percentuálneho zastúpenia) Nemecko (približne 14 %), Francúzsko (9 %), Španielsko (6,5 %), Holandsko a Spojené kráľovstvo (v oboch prípadoch takmer 6 %). Počet žiadostí z tretích krajín sa opäť znížil a dosiahol približne 3,1 % z celkového množstva.

V roku 2015 bola najčastejšie používaným jazykom žiadostí aj naďalej angličtina (56,5 %), nasledovala francúzština (13 %), ktorá zaujala miesto nemčiny (ktorá mierne poklesla na 11 %), a španielčina (takmer 7 %), čo bola podobná štruktúra ako v predchádzajúcich rokoch.

(Ob. 8) Profily žiadateľov o prístup k dokumentom v roku 2015⁶

(Obr. 8a) Štátna príslušnosť

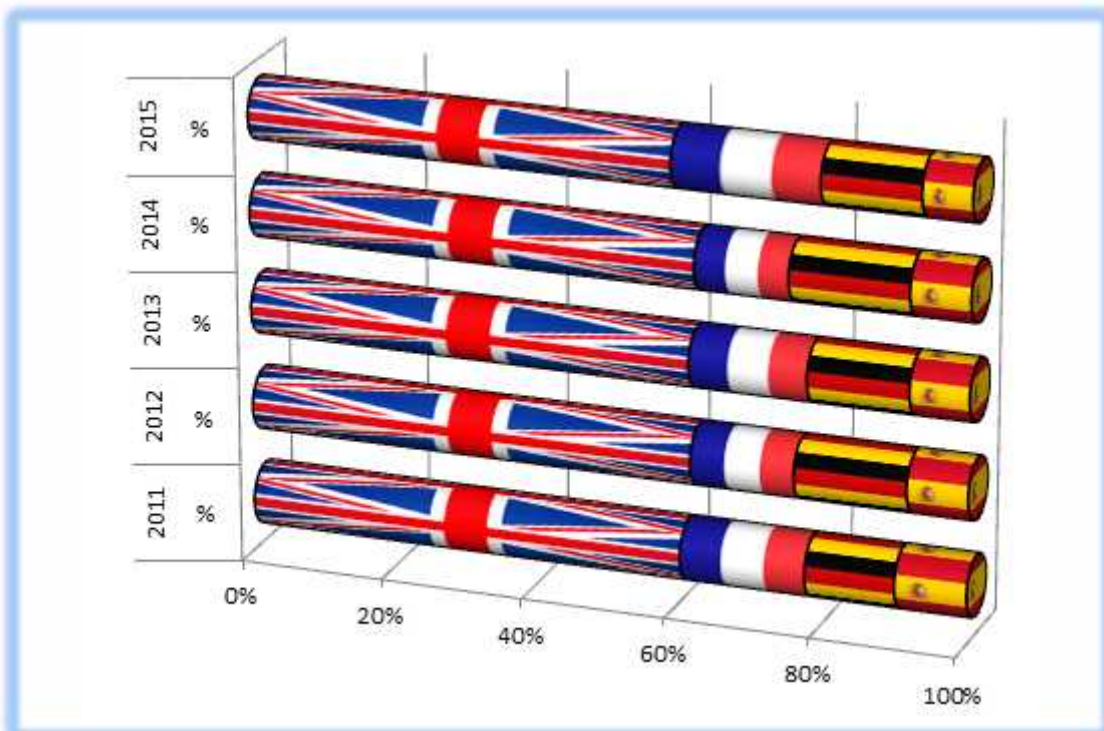
⁵ Údaje o profiloch žiadateľov sa zhromažďujú na základe informácií, ktoré uvedú v žiadostiach. Keďže podľa nariadenia (ES) č. 1049/2001 sa od žiadateľov nevyžaduje, aby poskytovali informácie o svojej identite, určitý počet žiadateľov svoje povolanie neuvádza.

⁶ © k obrázkom v grafoch: salem / Fotolia - kebox / Fotolia- Pekchar / Fotolia - DIDEM HIZAR / Fotolia - Claudio Divizia / Fotolia - ravenka / Fotolia - photolars / Fotolia - Becky Stares / Fotolia - Sylvie Bouchard / Fotolia - atScene / Fotolia - Seraphim Vector / Fotolia- valentint / Fotolia - quka / Fotolia - Gstudio Group / Fotolia - mostafa fawzy / Fotolia - BERLINSTOCK / Fotolia - Double-J Design - European Union

(Obr. 8b) **Povolanie**

(Obr. 8c) **Jazyk**

KAPITOLA II

Trendy a osobitné otázky

Rok 2015 sa vyznačoval dvoma typmi žiadostí, ktoré boli doručené Parlamentu: Koordinovaná akcia 31 novinárov usilujúcich sa o prístup k všetkým podporným dokumentom týkajúcim sa vyhlásení o výdavkoch a príspevkoch poslancov a rastúci tlak na prístup k dokumentom týkajúcim sa rokovaní vedúcich v rámci legislatívneho postupu k skorej dohode, najmä pokiaľ ide viacstránkové tabuľky predkladané na medziinštitucionálne trojstranné stretnutia (tzv. trialógy).

Navyše v roku 2015 došlo k výraznému nárastu množstva žiadostí o prístup do veľkého alebo neurčitému počtu dokumentov.

A) Koordinovaná akcia novinárov zameraná na prístup k dokumentom vzťahujúcim sa na vyhlásenia o výdavkoch a príspevkoch poslancov

Vzostupný trend v prípade dokumentov vzťahujúcich sa na poslancov pokračoval aj v roku 2015.

Približne 11 % všetkých žiadostí o prístup k dokumentom sa týkalo dokumentov o poslancoch, s osobitným zameraním na ich vyhlásenia o výdavkoch a príspevkoch a na ich vzťahy so zástupcami záujmových skupín.

Pri vybavovaní takýchto žiadostí sa Parlament riadi dvomi hlavnými zásadami:

- a) článkom 116 ods. 2 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, podľa ktorého sú dokumenty vypracované jednotlivými poslancami alebo politickými skupinami dokumentmi Parlamentu na účely prístupu k dokumentom, iba ak sú predložené v súlade s rokovacím poriadkom. To znamená, že osobné dokumenty poslancov vrátane ich e-mailovej korešpondencie a nimi vypracovaných alebo prijatých listov alebo interných správ sa nepovažujú za „dokumenty Parlamentu“, a preto nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1049/2001;
- b) usmerneniami, o ktorých rozhodlo Predsedníctvo 20. februára 2008 na základe osvedčených postupov pozorovaných v národných parlamentoch, podľa ktorých sa podrobné členenie súm, ktoré boli skutočne vyplatené jednotlivým poslancom, nezverejňuje, hoci poslanci majú možnosť poskytnúť dodatočné informácie.

Parlament v roku 2015 čelil najmä špecifickej koordinovanej akcii, ktorej cieľom bol sprístupniť všetky podporné dokumenty vzťahujúce sa na vyhlásenia o výdavkoch a príspevkoch poslancov.

31 novinárov zo všetkých členských štátov EÚ podalo podobné žiadosti o prístup k všetkým dokumentom, ktoré má k dispozícii Parlament v súvislosti s úhradou výdavkov vyplatenou poslancom s ich štátnou príslušnosťou a ktoré sa týkajú časového rámca od jedného roka až po viac než štyri roky. V prípade troch členských štátov bola doručená viac ako jedna žiadosť od rôznych žiadateľov žiadajúcich o dokumenty za rozličné roky.

Žiadatelia žiadali o prístup k všetkým podporným dokumentom týkajúcim sa použitia cestovných výdavkov a diét, príspevku na všeobecné výdavky a príspevku na asistentskú

výpomoc poslancami⁷, tvrdiac, že zverejnenie týchto dokumentov je potrebné s cieľom 1) zabezpečiť verejnú kontrolu vynakladania verejných prostriedkov, čím možno odhaliť prípadné finančné nezrovnalosti, a 2) prispieť k verejnej diskusii o tom, ako Parlament funguje a ako vznikajú a naďalej existujú určité výdavky.

Počet dokumentov, ktorých sa takéto žiadosti môžu týkať, Parlament odhadoval na viac ako 200 000 ročne.

Vo svojich odpovediach žiadateľom Parlament vzal do úvahy najnovšiu judikatúru v tejto oblasti⁸ a záväzok inštitúcie zaistiť primeranú rovnováhu medzi verejným záujmom na zverejnení a právom dotknutých osôb na ochranu ich súkromia a integrity. Parlament zakladal svoje zamietnutia predovšetkým na týchto úvahách:

- a) neexistencia dokumentov Parlamentu, pokiaľ ide o podporné dokumenty týkajúce sa použitia príspevku na všeobecné výdavky, a kópií bankových záznamov poslancov;
- b) potreba chrániť súkromie a integritu jednotlivcov v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1049/2001, keďže žiadatelia nepreukázali, že poskytnúť im tieto osobné údaje je nevyhnutné;
- c) nadmerné administratívne zaťaženie spojené s možným sprístupnením požadovaných dokumentov, ktoré je neprimerané vo vzťahu k cieľu žiadostí a v rozpore so zásadou dobrej správy vecí verejných.

Rozhodnutie Parlamentu zamietnuť prístup k vyžiadaným dokumentom napadli žiadatelia na Súdnom dvore a v súčasnosti prebieha príslušné konanie.

B) Transparentnosť a dokumenty v rámci trialógov

Druhým trendom v roku 2015, ktorý treba spomenúť, je zvýšený záujem o dokumenty týkajúce sa rokovaní vedúcich v rámci legislatívneho postupu k skorej dohode, a najmä viacstĺpcových dokumentov predkladaných na trialógy. Ombudsmanka zároveň začala počas roka vyšetrowanie z vlastného podnetu k tejto veci.

Viacstĺpcový dokument je spoločný dokument, pretože zvyčajne obsahuje pozíciu troch inštitúcií zapojených do rokovaní, ako aj štvrtý stĺpec pre možné kompromisné riešenia. Poradie a počet stĺpcov sa však môžu líšiť podľa politickej nevyhnutnosti a charakteru rokovaní.

Viacstĺpcové dokumenty sa stali hlavným pracovným nástrojom inštitúcií počas prerokovania legislatívnych návrhov s cieľom dosiahnuť dohodu. Majú pomôcť zblížiť pozície troch inštitúcií s cieľom pripraviť cestu na prijatie dotknutého aktu v počiatkovej fáze postupu. Z tohto pohľadu boli viacstĺpcové dokumenty vypracované ako pragmatický prostriedok, ktorý zaisťuje, že rokovania postupujú riadnym spôsobom, že všetky zúčastnené strany dostávajú aktuálne informácie a že vnútorná transparentnosť procesu rokovaní je zaručená. Sa stali nenahraditeľným nástrojom na zaručenie efektívnosti v procese rokovaní a na pomoc pri budovaní a zabezpečení dôvery všetkých strán.

⁷ Pojem „podporné dokumenty“ má zahŕňať lístky na vlak, elektronické potvrdenia o zaplatení cestovných lístkov či leteniek, palubné lístky k letom, vyhlásenia o ceste, originály faktúr týkajúcich sa nákladov na ubytovanie, dokumentáciu týkajúcu sa prijímania akreditovaných asistentov poslancov, zmluvy medzi poslancami a príslušnými osobami z ich členských štátov poverenými výkonom platieb a miestnymi asistentmi, výplatné pásky, dohody o sťaži, zmluvy s poskytovateľmi služieb a faktúry za poskytnuté služby, ako aj kópie bankových záznamov poslancov.

⁸ Vec T-115/13 *Dennekamp/Parlament*, ECLI:EU:T:2015:497.

V roku 2015 Parlament posudzoval najmä žiadosť o prístup verejnosti k všetkým viacstránkovým dokumentom týkajúcim sa všetkých prebiehajúcich legislatívnych postupov. Žiadosť sa týkala približne 40 legislatívnych postupov a v ich rámci približne 119 viacstránkových dokumentov. Hoci Parlament už dostával viacero žiadostí o prístup verejnosti k dokumentom trialógu aj v minulosti, bolo to po prvýkrát, čo Parlament čelil takejto rozsiahlej žiadosti s potenciálne ďalekosiahlymi dôsledkami pre medziinštitucionálne rokovania, ako aj pre vnútorné pracovné metódy Parlamentu a politiku transparentnosti vo všeobecnosti.

Počiatkové zamietnutie žiadosti bolo odôvodnené skutočnosťou, že v dôsledku veľmi veľkého počtu dokumentov, na ktoré sa žiadosť vzťahovala, by jej spracovanie vytvorilo neprimeranú administratívnu záťaž pre Parlament, čo by bolo v rozpore so zásadami proporcionality a dobrej správy vecí verejných. Žiadateľ potom podal opakovanú žiadosť, v ktorej zúžil rozsah požiadavky na viacstránkové tabuľky vzťahujúce sa na legislatívny postup podľa článku 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) alebo patriaci do rozsahu pôsobnosti hlavy V ZFEÚ („Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“).

Päť legislatívnych postupov zahŕňajúcich osem viacstránkových dokumentov tak bolo určených ako relevantné pre túto opakovanú žiadosť. S cieľom dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi verejným záujmom na zverejnení a ochranou rozhodovacieho procesu inštitúcie Parlament posúdil každý jednotlivý dokument týkajúci sa opakovanej žiadosti.

Pri každom konkrétnom legislatívnom spise Parlament vzal do úvahy rôzne možné dôsledky zverejňovania vrátane potreby zachovať dôveru medzi účastníkmi rokovaní, zabrániť negatívnemu ovplyvneniu spolupráce medzi inštitúciami a zaistiť význam zásady „nič nie je dohodnuté, pokiaľ nie je dohodnuté všetko“. Preto Parlament, ktorý síce zabezpečuje zverejnenie vždy, keď je to možné, dospel k záveru, že ochrana minimálnej úrovne dôveryhodnosti rokovacích pozícií, ktoré sú uvedené vo viacstránkových dokumentoch, s cieľom zabezpečiť dobré fungovanie prebiehajúceho rozhodovacieho procesu inštitúcie môže prevážiť nad záujmami takajúcimi sa všeobecnej transparentnosti, a to dokonca aj v legislatívnom kontexte.

Vzhľadom na to bol poskytnutý plný prístup k šiestim z požadovaných dokumentov, zatiaľ čo mohol byť poskytnutý len čiastočný prístup k tým dvom dokumentom, v prípade ktorých rokovania o obzvlášť citlivých oblastiach ešte neboli ukončené, pretože ich úplné zverejnenie v tomto štádiu legislatívneho procesu by vážne poškodilo rozhodovací proces inštitúcie v zmysle článku 4 ods. 3 prvého pododseku nariadenia (ES) č. 1049/2001.

C) Žiadosti o neurčitý počet dokumentov

Ako už bolo uvedené v správe za rok 2014, v uplynulých rokoch bol zaznamenaný rastúci trend v prípade žiadostí požadujúcich prístup k veľkému alebo neurčitému počtu dokumentov, ako sú žiadosti o „všetky dokumenty týkajúce sa“ konkrétnej záležitosti, „všetky dokumenty obsahujúce informácie o“ určitej téme alebo o dokumenty, ktoré sa vzťahujú na celé obdobie. V roku 2015 sa objem žiadostí o neurčitý počet dokumentov dramaticky zvýšil a v porovnaní s rokom 2014 stonásobil, pričom predstavoval 25 % všetkých žiadostí o dokumenty počas roka.

Tieto žiadosti sa často podávajú prostredníctvom verejných portálov, napríklad internetového sídla „Ask the EU“, v ktorom sa poskytuje automatický systém vytvárajúci *ad hoc* e-mailové adresy na predkladanie požiadaviek o prístup k dokumentom inštitúcií EÚ,

bez toho, aby používatelia museli poskytovať akékoľvek informácie o svojej existencii alebo identite⁹.

Na rozdiel od niektorých vnútroštátnych právnych predpisov nariadenie (ES) č. 1049/2001 neobsahuje žiadne ustanovenie o nečestných, nekorektných alebo zjavne bezdôvodných žiadostiach. Nevyžaduje od žiadateľov, aby poskytli informácie o svojej identite ani akékoľvek odôvodnenie svojich žiadostí.

Za určitých okolností však chýbajúce vysvetlenie, ktoré by Parlamentu mohlo pomôcť identifikovať požadované dokumenty, alebo absencia akejkoľvek identity žiadateľa môžu predstavovať problém pre riadne vybavovanie žiadostí.

Napríklad žiadosti o „*všetky dokumenty*“ môžu viesť k nadmernému administratívne zaťaženiu, čo je v rozpore so zásadou dobrej správy vecí verejných, keďže ich vybavovanie si často vyžaduje hĺbkový prieskum s cieľom identifikovať všetky potenciálne relevantné dokumenty a spoluprácu viacerých parlamentných oddelení nad rámec ich bežnej činnosti.

Rovnako nedostatok informácií o totožnosti žiadateľa je zdrojom obáv, keďže Parlamentu bráni v boji proti zneužívaniu prístupu k dokumentom a v zabránení fiktívnym alebo opakovaným žiadostiam podaným z falošných e-mailových adries.

Z týchto dôvodov a s cieľom chrániť záujem dobrej správy vecí verejných Parlament v roku 2015 skonsolidoval svoj postup požiadania žiadateľov o poskytnutie poštovej adresy, aby ich riadne informoval o odmietnutí prístupu k dokumentom doporučenou listovou zásielkou s potvrdením o doručení, čím sa zabezpečí právna istota.

Podobne začal Parlament v roku 2015 systematickejšie odkazovať na článok 6 nariadenia (ES) č. 1049/2001 a od žiadateľov požadovať objasnenie v prípade, že žiadosti neboli dostatočne presné.

⁹ http://www.asktheeu.org/en/body/european_parliament.

KAPITOLA III

Rozhodnutia európskej ombudsmanky a judikatúra

1. Rozhodnutie ombudsmanky uzavrieť sťažnosť č. 1257/2014/KM

V roku 2014 bola podaná sťažnosť na Parlament (1257/2014/KM), ktorá sa týkala procesných aspektov žiadosti o prístup k viacerým dokumentom súvisiacim s parlamentnými petíciami. Po dôkladnom preskúmaní odpovede Parlamentu a pripomienok sťažovateľa sa v máji 2015 európska ombudsmanka rozhodla prípad uzavrieť, bez toho, aby skonštatovala, že došlo k akémukoľvek nesprávnemu úradnému postupu.

2. Súdne preskúmanie

A) Rozsudky

Všeobecný súd vo svojom rozsudku z 15. júla 2015 vo veci T-115/13 (Dennekamp/Parlament) čiastočne zrušil rozhodnutie Parlamentu z 11. decembra 2012, ktorým Parlament zamietol prístup k zoznamu mien poslancov Európskeho parlamentu, ktorí sú členmi systému dobrovoľného doplnkového dôchodkového zabezpečenia, a to z dôvodu ochrany súkromia a integrity jednotlivcov v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1049/2001.

Na základe súdneho konania Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutie iba v rozsahu, v akom sa ním zamietlo sprístupnenie „mien členov zúčastňujúcich sa na doplnkovom dôchodkovom systéme, ktorí sa ako členovia plenárneho zhromaždenia Parlamentu skutočne zúčastnili hlasovania o tomto systéme, ktoré sa uskutočnilo 24. apríla 2007, 22. apríla 2008 a 10. mája 2012.“

S cieľom vykonať rozsudok Parlament poskytol prístup verejnosti k trom dokumentom obsahujúcim výsledky hlasovaní podľa mien (pozmeňujúce a konečné rozhodnutie) o doplnkovom dôchodkovom systéme v rámci udeľovania absolutória Parlamentu za rozpočtový rok 2005 (hlasovanie 24. apríla 2007), 2006 (hlasovanie 22. apríla 2008) a 2010 (hlasovanie 10. mája 2012).

B) Nové prípady

V roku 2015 boli na Súdnom dvore podané proti Parlamentu tri nové žaloby:

1) *Vec T-540/15 – Evropäiki Dynamiki/Parlament (postupy verejného obstarávania)*: Žalobu podal na Všeobecný súd v marci 2015 dodávateľ rámcovej zmluvy v oblasti IT (ITS08 – Poskytovanie externých služieb v oblasti IT) v nadväznosti na rozhodnutie Parlamentu z 13. februára 2015, ktorým Parlament zamietol prístup verejnosti k všetkým žiadostiam o cenové ponuky vrátane ich technických príloh vydané Európskym parlamentom pre všetky časti rámcovej zmluvy.

Zamietnutie Parlamentu sa zakladalo na potrebe ochrany verejnej bezpečnosti, súkromia a integrity jednotlivcov, obchodných záujmov tretích strán a rozhodovacieho postupu. Parlament okrem toho poukázal na nadmernú administratívnu záťaž vyplývajúcu z vytriedenia približne 1 500 dokumentov zo súboru 10 000 dokumentov, pričom by bolo

potrebné posudzovať celkovo 18 000 strán so zreteľom na ich možné zverejnenie.

2) Vec T-540/15 – De Capitani/Parlament (dokumenty v rámci trialógu): Žaloba bola podaná na Všeobecný súd v septembri 2015 v nadväznosti na rozhodnutie Parlamentu z 8. júla 2015 poskytnúť verejnosti len čiastočný prístup k dvom viacstránkovým dokumentom, ktoré sa týkajú prebiehajúcich medziinštitucionálnych rokovaní o legislatívnom návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o agentúre Európskej únie pre spoluprácu a odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (Europol).

3) Veci T-639/15 až T-666/15 novinári/Parlament (príspevky a výdavky poslancov EP): V novembri 2015 bolo na Všeobecný súd podaných 29 žalôb v nadväznosti na rozhodnutia Parlamentu o odmietnutí prístupu verejnosti k všetkým podporným dokumentom týkajúcim sa výdavkov a príspevkov poslancov z dôvodu ochrany súkromia a integrity jednotlivcov.

Závěrečné poznámky

Proaktivně kroky, které Parlament podniká, pomáhají zvýšit množství a kvalitu informací, které sa poskytují široké veřejnosti prostřednictvím jeho internetových stránek. Tieto opatrenia sú základným prvkom politiky transparentnosti Parlamentu.

Číselné údaje uvedené v kapitole I ukazujú, že verejný register dokumentov Parlamentu sa stal dôležitým nástrojom, ktorý občanom umožňuje dôslednejšie a aktívnejšie sledovať činnosť Parlamentu, čo prehľbuje jeho demokratický systém. Počet dokumentov, ktoré sú priamo prístupňované, neustále rastie a transparentnosť, pokiaľ ide o úlohu Parlamentu ako rozhodovacieho orgánu, sa neustále presadzuje a rozvíja.

V roku 2015 vzrástol celkový počet žiadostí o prístup k dokumentom a zároveň vzrástla aj zložitost' žiadostí. Vzhľadom na prudké zvýšenie počtu žiadostí o prístup k veľkému alebo neurčitému počtu dokumentov sa Parlament stretáva s novou výzvou: zaistiť primeranú rovnováhu medzi dvoma verejnými záujmami, pričom oba si zasluhujú ochranu: transparentnosťou rozhodovacieho procesu a zásadou efektívnosti a dobrej správy vecí verejných.